

KOHTI TUNTEIDEN TUOMIA IHMEITÄ KEHON KERTOMALLA KEVEYDELLÄ

Miten voin johtaa ihmisiä harmoniaan, jos itse olen kakofoniassa? En mitenkään, muistutti elokuvaohjaaja Miia Tervo *Taide- yhteys ytimeen* -luennollaan. Kuinka haasteellista on tämän päivän työympäristössä varjella sisäistä harmoniaansa? Mistä löytää rauhallinen hetki reflektoida päivän kirkastavia ja työkuormaamme keventäviä teemoja? Miten saada itselle taito korjata rikkoutuneet työvälit tai saada niistä kätevästi toimivia, jos ne eivät olleet alun alkaenkaan suunniteltuja käyttäjäystävällisiksi? Entä lisääntynyt hälinä ympärillämme, jos luokan oppilaista enenevä määrä on siirtymä- ja ääniherkkiä? Entä ryhmäkoot, joissa avuntarvitsijoiden määrä ylittää kevyesti käytettävissä olevat resurssit. Jos omat lapseni olisivat tänä päivänä ekaluokkalaisia, siirtäisinkö heidät kunnallisesta peruskoulusta johonkin vaihtoehtoiseen kouluun?

Tekoilyn mahdollisuudet ja uhat puhuttavat. Asioilla on useita puolia, mutta vaikka kuinka yritän pitää itseni neutraalina asian suhteen, on aihe päässyt kiinni tunteisiini kuin huomaamatta. Emme tiedä mitä on edessä koska asiat muuttuvat koko ajan toisistaan riippumatta. Tulevaisuuden tutkija Ilkka Halavan *Valoisa tulevaisuus* -luennon innoittamana päätin katsoa meille suositellun *Yle Areenan Aurora-tulevaisuustapahtuma tunturissa* -ohjelman. Ohjelma selvensi useina kertoina esiin tulleeseen ja käsiteltyyn aiheeseen ennakoimattomuudesta ja sen tuomasta epävarmuudesta.

Ennakoimattomuus, tämä yllättävä käsite, joka tuo joka päivä koulumaailmaan ja elämäämme mukanaan niin paljon ennalta arvaamattomia asioita, niin ilon kuin ikävän hetkellä. Aiheen toistuminen luennoilla oli ymmärrettävää. Käsitteen lähempi tarkastelu lisäsi ymmärrystä johtajuuden monimuotoisuudesta. *HY+ Jolive ja Aurora* -ohjelmat selvensivät ja samalla rauhoittivat oloani sekä mieltäni, että ymmärrys on avain koherenssiin olotilaan, myös kehoni sisällä. Ohjelmassa panelistit pohtivat, onko tekoily uhka vai mahdollisuus kouluille? *Chat-GPT* voi tehdä tulevaisuudessa esseen, mutta oppilaille on annettava tarvittavat taidot argumentoida hyvien tapojen mukaisesti sekä auttaa oppilaita havainnoimaan tekstiä kriittisesti. Tähän tarvitsemme enemmän sydämen sivistystä.

Mikä on taiteen ja taiteellisten menetelmien merkitys oppilaiden haasteiden ja ongelmien ratkaisijana? Koulussa taiteelliset menetelmät toimivat apuvälisenä tunteiden sanoittamisen tai vaikeiden tunteiden porttina ulos kehosta. Taideaineet toimivat siten samalla linkkinä käsitteen ja asian välillä, silloinkin kun ei oikeita sanoja ole vielä löytynyt. Taide ja kulttuuri toimivat tärkeinä siltana mielen ja kehon välillä. Oikean sanoittamisen tärkeys muistaen mikä toimii yhdelle, ei toimi kaikille. Etten vain lätkäisisi jotakin sanaa johonkin väliin. Koska kaikilla oppilailla ei ole samanlaisia mahdollisuuksia askarrella ja rakentaa majoja vapaa-ajallaan, koen koulussa taiteen ja kulttuurin avulla aikaansaadun keho-mieliyhteyden ylläpidon tärkeänä osana kokonaisvaltaista opetusta.

Kurssin sisältö sai ajatukseni jalostumaan ja antamaan intuitiolle-työvälisenä lisää mahdollisuuksia. Alkuopetuksessa näen taideaineiden määrään lisäämisen kokonaisvaltaisena siltana eri aineiden välille. Tiedämme, että lapsi oppii parhaiten kehon aistien kautta. Oppiminen tapahtuu leikkimällä, satujen ja tarinoiden sekä elävän opetuksen keinoin. Mikäli taiteen avulla pystytään tukemaan myös mielenterveysystyötä ja sen avulla meillä on mahdollisuus päästä käsiksi oppilaan tunteisiin. Miksi emme sallisi lapsen luovuuden kukkia enemmän sen sijaan, että tukahdutamme sen liiallisella pelkän pään käytöllä? Koska sydäimestä aivoihin on enemmän yhteyksiä kuin sieltä takaisin, näen taiteen vaikutuksen oppilaiden hyvinvoinnille tärkeänä mahdollisuutena vaikuttaa lisääntyneisiin käyttäytymishäiriöihin.

Koen kulttuuri- ja taideaineiden tuntien määrän lisäämisen tärkeänä, etenkin maahanmuuttajanuorille. Ymmärsin, että taiteen ja kulttuurin avulla voin selkeämmin ja innostavammin motivoida oppilaitani oppimaan tulevaisuudessa tärkeitä keskittymis-, vuorovaikutus- ja sosiaalisia taitoja sekä tärkeää kriittistä ajattelukykyä. Osaan kurssin jälkeen kuunnella enemmän intuitiotani, joka johtaa kehoni tunneyhteyttä viisaasti, kun pysähdyn ja sallin kehoni kertoa omaa tarinaansa. Tilannetietoisuus ja rauhallinen havainnointikyky ovat todella tärkeitä. Täytyy muistaa, että aina on mahdollisuus virhetulkintoihin.